

Vergaderjaar 2011–2012

33 000 V

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2012

K

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 15 februari 2012

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelings-samenwerking¹ (BDO) van de Eerste Kamer heeft met belangstelling kennisgenomen van de brief van de minister van Buitenlandse Zaken d.d. 29 november 2011² waarin hij antwoord geeft op een eerdere vraag van de leden van deze commissie inzake de Nederlandse positionering ten opzichte van het Palestijnse UNESCO-lidmaatschap. Naar aanleiding van de reactie van de minister heeft de commissie nog een aantal vragen die zijn opgenomen in de brief aan de minister van 20 december 2011.

De minister heeft op 14 februari 2012 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelings-samenwerking,
Christward Gradenwitz

¹ Samenstelling:

Holdijk (SGP), Van der Linden (CDA), Broekers-KnoI (VVD), Franken (CDA) (vice-voorzitter), Nagel (50Plus), Van Kappen (VVD) (voorzitter), Koffeman (PvdD), Kuiper (CU), Smaling (SP) (vice-voorzitter), Strik (GL), Vliegenthart (SP), K.G. de Vries (PvdA), Knip (VVD), Martens (CDA), Van Boxtel (D66), Th. de Graaf (D66), Ganzevoort (GL), De Lange (OSF), Koole (PvdA), Schrijver (PvdA), Vlietstra (PvdA), M. de Graaf (PVV), M. de Graaff (PVV), Sørensen (PVV) en Bröcker (VVD).

² EK 33 000 V, C.

BRIEF AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Den Haag, 20 december 2011

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelings-samenwerking (BDO) van de Eerste Kamer heeft met belangstelling kennisgenomen van uw brief d.d. 29 november 2011¹ waarin u antwoord geeft op een eerdere vraag van de leden van deze commissie inzake de Nederlandse positionering ten opzichte van het Palestijnse UNESCO-lidmaatschap. Uw reactie heeft nochtans niet alle vragen bij de leden van de commissie weg weten te nemen. Middels deze brief verzoekt de commissie u om een aantal elementen uit uw reactie schriftelijk te verduidelijken. De leden van de **PVV**-fractie geven aan zich niet bij deze vragen aan te sluiten.

Allereerst constateert de commissie dat u, zoals bij eerdere gelegenheden, gewag maakt van het begrip «Joodse staat». Aangezien deze aanduiding, naar de leden van de commissie aannemen, meestal ziet op een etnisch of religieus karakter van deze staat, zouden zij graag vernemen wat u onder een Joodse staat begrijpt. In dat kader zouden zij ook graag vernemen welke positie volgens u de niet-Joodse inwoners van deze Joodse staat zullen innemen. Kunt u daarnaast aangeven waarom Nederland vindt dat deze staat een Joodse staat moet zijn?

Daarnaast stelt u – terecht volgens de commissie – voorstander te zijn van directe onderhandelingen tussen Israël en de Palestijnen. Bent u van mening dat deze onderhandelingen moeten plaatsvinden tussen «gelijkwaardige» partners? Hoe staat u tegenover de zienswijze dat vanuit de gedachte van gelijkwaardigheid als voorwaarde voor een duurzame vredesregeling de pogingen van de Palestijnse Autoriteit om in internationale fora met Israël aan tafel te zitten ook als een stap vooruit in plaats van achteruit opgevat zouden kunnen worden? Is het niet in strijd met de gedachte dat er twee staten moeten komen, om een van de partijen alle volkenrechtelijke posities te gunnen en aan de ander deze te ontzeggen? Zou het niet veeleer zo moeten zijn dat ook de Palestijnse staat naar een volwaardige positie toe moet kunnen groeien en dat daarvoor het UNESCO-lidmaatschap instrumenteel is?

Ook schrijft u over een causaal verband tussen de Palestijnse UNESCO-toetreding en financiële problemen voor UNESCO als organisatie. Graag zouden de leden van de commissie van u horen of u de beslissing van de VS en Israël proportioneel vindt.

De commissie ziet uw antwoorden op deze vragen graag binnen vier weken tegemoet.

Generaal-majoor der mariniers (b.d.),
Voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en
Ontwikkelingssamenwerking,
F. E. van Kappen

¹ EK 33 000 V, C.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 februari 2012

Hierbij bied ik u de reactie aan op het verzoek van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking van 20 december 2011 met kenmerk 149439.02U inzake het Nederlandse stemgedrag in UNESCO-kader tegen Palestijnse toetreding.

De Nederlandse regering bevordert een tweestatenoplossing waarbij een veilige democratische Joodse staat en een onafhankelijke, democratische en levensvatbare Palestijnse staat in vrede en veiligheid naast elkaar bestaan. Het zal duidelijk zijn dat niet-Joodse inwoners van Israël in Israël dezelfde rechten hebben als Joodse inwoners. De regering zet het beleid van het vorige kabinet voort. De term «Joodse staat» is in gelijke zin gebruikt in toespraken van mijn voorganger op 22 januari 2008 in Herzliya en van toenmalig vice-minister-president op 7 mei 2008 ter gelegenheid van de zestigste verjaardag van de staat Israël.

Een duurzame vrede tussen Israël en de Palestijnen alleen tot stand kan komen door onderhandelingen tussen partijen, zoals vastgelegd en ingekaderd in relevante VN-resoluties, de Oslo-akkoorden en de Routekaart van het Kwartet. Nederland gaat uit van het daarin vervatte uitgangspunt dat de oprichting en erkenning van een Palestijnse staat – en daarmee het lidmaatschap van internationale organisaties – de uitkomst moet zijn van een finale overeenkomst over grenzen, veiligheid en andere finale-status-onderwerpen.

Nederland toetst iedere stap van partijen aan de vraag of deze bijdraagt of afdoet aan het dichterbij brengen van een onderhandelingsresultaat. Nederland stemde in dat licht tegen de UNESCO-lidmaatschapsaanvraag van de Palestijnse Autoriteit, evenals onder meer de VS en Israël. Hoewel Nederland de stemkeuze en de motivering van laatstgenoemde landen onderschrijft, nam het een andere beslissing wat betreft aan het UNESCO-besluit te verbinden gevolgen. Het is niet aan Nederland de beweegredenen van de VS en Israël te beoordelen.

De minister van Buitenlandse Zaken,
U. Rosenthal